

ما چرا چیست؟

آیا استخدام معلمان حق التدریس موفقیت آمیز خواهد بود؟

حق التدریسی‌ها در صف انتظار

عکس: ایران

و با استخدام تعدادی دیگر بر حجم آنها اضافه می‌شود و این صندوق را در تنگنا قرار می‌دهد. شاید برای همین است که آموزش و پرورش به استخدام معلمان حق التدریس تن نمی‌دهد. اکنون آنچه به گوش می‌رسد خبر از سونامی بازنشستگی در سال‌های پیش‌رو را می‌دهد. به گفته مسئولان وزارتخانه در سال ۱۴۰۰، حدود ۴۰۰ هزار نیرو از آموزش و پرورش خارج می‌شوند.

مورد ظلم واقع می‌شوند و برای مطالبه حق و حقوق‌شان باید ماه‌ها انتظار بکشند و حقوق ماه‌های گذشته را دریافت کنند. اما نباید از یاد برد که آموزش و پرورش با وجود بودجه ناکافی و نیروهای بیش از حد حق التدریس، برای استخدام این دست از افراد را ندارد که ممکن است سرانجام استخدام‌شان به شکست ختم شود. برای ملموس تر شدن این موضوع با کارشناسان به گفت‌وگو نشستیم که در ادامه می‌خوانید.

نگاه موافق

پیشینه

نگاهی به رویه استخدام در سال‌های اخیر

استخدام نیروهای حق التدریس آموزش و پرورش موضوع پر مناقشه‌ای است که همواره بر سر زبان‌ها بوده و تا جایی ادامه پیدا کرده که در اواخر دولت هشتم لایحه‌ای به تصویب رسید که خبر از استفاده آموزش و پرورش از فارغ‌التحصیلان دوره کارشناسی بهترین دانشگاه‌های کشور می‌داد. تا پس از برگزاری دوره‌های تربیت معلم و گذراندن واحدهای تخصصی آنها را به عنوان دانشجوی کارشناسی ارشد استخدام کند و در مدارس به کار گیرد. اما موضوع به همین جا ختم نشد، مجلس هفتم شورای اسلامی بدون توجه به این مصوبه دولت، در اواخر سال ۱۳۸۳ قانونی را در مجلس تصویب کرد که آموزش و پرورش موظف شد ۴۰ هزار معلم حق التدریس را استخدام کند، در سال ۱۳۸۴ این اقدام صورت گرفت و بدین طریق برای نخستین بار معلمان حق التدریس در آموزش و پرورش استخدام شدند. این حجم استخدام معلمان حق التدریسی مورد انتقاد بسیاری از کارشناسان قرار گرفت، با این حال در شهریور ۱۳۸۴ با وجود این که هنوز آموزش و پرورش بیش از ۴۰ هزار معلم حق التدریس را استخدام کرده بود، باز

تجربه دیگران

اولویت آموزش

آموزش و پرورش در هر کشوری بنا بر اهمیتش برای این بخش، بودجه تعیین می‌کند. در بسیاری از کشورها برای آموزش بودجه قابل توجهی در نظر گرفته می‌شود، البته باید دانست که ژاپن و آمریکا به عنوان کشورهای پیشرو در بودجه آموزشی قرار دارند. شاید برای همین است که به عنوان کشورهای توسعه یافته نیز شناخته می‌شوند. البته نباید پنداشت بودجه مطلوب آموزشی تنها به این دو کشور محدود می‌شود و از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. با نگاهی اجمالی در می‌یابیم انگلیس، فرانسه و ایتالیا از دیگر کشورهایی هستند که آموزش در آنها از اهمیت بالایی برخوردار است، شاید برای همین است که بودجه‌بندی آموزش در این کشورها از اهمیت بالایی برخوردار است. همچنین بررسی‌ها نشان می‌دهد که اگر تمامی افراد در کشورها به سطح پایه‌ای از آموزش و پرورش دست یابند، تولید ناخالص داخلی در آن کشور افزایش پیدا می‌کند، زیرا دانش‌آموزان می‌توانند تأثیری مستقیم روی اقتصاد داشته باشند. هر چند مدارس ایران در رتبه‌بندی مدارس جهانی در رده‌های پایین قرار دارند، اما در صورتی که عملکرد بهتر و مناسب‌تری داشته باشند، خواهند توانست پتانسیل بالایی اقتصادی را در کشور ایجاد کنند.

شود و ما نتایجی که در جلسات متعدد انجام داده‌ایم این است که آموزش و پرورش را مکلف کنیم بخشی از نیروهای انسانی خود را از بین نیروهای حق التدریس بگیرد، مشهود به شرایطی که از مومن آموزش در آن دخیل باشد، حتی برای معلمان. به عبارت دیگر معلمان حق التدریس ابتدا باید از فیلتر آموزش و سپس آزمون گذر کنند و دوره‌های ضمن خدمت را در مدت یکسال طی کنند.

فرهاد فلاحتی، عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات | طرح تعیین تکلیف معلمان حق التدریس سال‌هاست که در مجلس دست به دست می‌شود، ولی تاکنون نتیجه‌بخش نبوده است و معلمان حق التدریس در انتظار می‌برند که این موضوع موافق و مخالفی را به دنبال داشته است. فرهاد فلاحتی، عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات در این زمینه معتقد است: «در گذشته طرحی در قالب کلیات در مجلس به تصویب رسید که به عنوان تعیین تکلیف معلمان حق التدریس بود و کلیات آن در مجلس رأی آورد، اما جزئیات آن در صحن رأی نیاورد و مجدداً به کمیسیون ارجاع داده شد، به ناکافی و نیروهای بیش از حد حق التدریس، برای استخدام این دست از افراد را ندارد که ممکن است سرانجام استخدام‌شان به شکست ختم شود. برای ملموس تر شدن این موضوع با کارشناسان به گفت‌وگو نشستیم که در ادامه می‌خوانید.

نگاه کارشناس

معلمان حق التدریس در اولویت

فلاحتی با اشاره به این که حق التدریس‌ها باید در اولویت قرار گیرند، زیرا از تجربه کافی برخوردارند، بیان کرد: «ما در نهایت طرحی در دست است تا کسانی که در بدنه آموزش و پرورش‌اند و از تجربه کافی برخوردارند، در اولویت استخدام قرار گیرند و به نحوی برای آموزش و پرورش قانونی نوشته شود که بتواند از میان بهترین‌ها انتخاب کند. به عبارت دیگر، بیشترین کار آموزش و پرورش انتخاب از بین نیروهای محروم و تامین منابع انسانی خود است.»

این عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات در ادامه یادآور شد: «به طور کلی آموزش و پرورش منبع تعلیم و تربیت است، اما کسی که چند سال آموزش دیده است و کار آموزشی داشته باشد از جمعیت داشته باشد، از سوی دیگر جوانان نیز جویای کار هستند که باید از فارغ‌التحصیلان استفاده شود، زیرا جوانان مستعد و نخبه‌ای وجود دارند که تمایل به فعالیت در آموزش و پرورش دارند و نباید جلوی ورود چنین افرادی به آموزش و پرورش گرفته شود. به همین جهت آموزش و پرورش گدازنده شده است. اما امتیازات و اولویت‌هایی برای کسانی که تجربه دارند و حق التدریس بوده‌اند، در نظر گرفته می‌شود که منوط به آیین‌نامه‌ای است که دولت با کارهای کارشناسی شده به آن جامه عمل می‌پوشاند.»

منابع دیگر

- روزنامه «شهرزاد» برای دستیابی راحت‌تر و سریع‌تر مخاطبان و علاقه‌مندان به مطالعه در رابطه با آیا خصوصی‌سازی دانشگاه‌ها و آموزش عالی صحیح است؟ اقدام به تهیه منابع دیگر در رابطه با این موضوع کرده‌است. به همین جهت اگر به این موضوع علاقه‌مند و مایل هستید مطالب بیشتری در این زمینه بخوانید، می‌توانید به آدرس‌هایی که در زیر آمده‌است، مراجعه کنید.
- <http://www.ilna.ir/%D8%A8%D8%AE%D8%B4-%D8%A7%D8%AC%D8%AA%D9%85%D8%A7%D8%B9%DB%8C-5/554885-> خبرگزاری ایلنا
- <http://www.isna.ir/news/95112719006> خبرگزاری ایسنا
- <http://www.yjc.ir/fa/news/5549182> باشگاه خبرنگاران
- <http://nodud.com/other/educators/1500794561.193417> نوداد
- <https://www.tasnimnews.com/fa/news/1395/09/15/1258192> خبرگزاری تسنیم
- <https://www.mashregnews.ir/news/751506> مشرق

نگاه موافق

استخدام افراد بنا بر صلاحیت

سیدمنصور موسوی، تحلیلگر مسائل آموزش و پرورش | بسیاری از معلمان حق التدریس به امید روزی که در آموزش و پرورش استخدام شوند، به سر می‌برند و این موضوع را حق خود می‌دانند. اما سیدمنصور موسوی، تحلیلگر مسائل آموزش و پرورش معتقد است: «از اساس نمی‌توان با قضایه استخدام‌ها مخالف بود، چرا که این دسته از افراد همچنان مشغول به تدریس هستند، موضوعی که از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.» این تحلیلگر مسائل آموزش و پرورش با اشاره به این که استخدام افراد باید بنا بر صلاحیت‌ها باشد، در این زمینه یادآور شد: «استخدام افراد باید بنا بر صلاحیت‌ها باشد، نه حق التدریس بودن، زیرا آموزش‌گزاران پرورش دهندگان نسل‌های آینده ما هستند، به همین جهت ابتدا باید از صلاحیت کافی برخوردار باشند، سپس در چنین مناصبی قرار بگیرند، چرا که در برهه‌ای از زمان آموزش و پرورش مجبور به جذب حق التدریسی‌ها بود که نتیجه حاصل از آن نظام آموزشی پیش‌رو است که مشاهده می‌کنید؛ بی‌انگیزگی و افت خط تحصیلی و آموزشی. هر چه زمان می‌گذرد، تفاوت ما و نظام‌های آموزشی پیشرفته در سطح جهان چشمگیرتر می‌شود.» موسوی با اشاره به این که ما باید برای بهبود نیروهای آموزشی گامی برداریم، ادامه داد: «اگر بخواهیم در راستای بهبود این امر گامی برداریم، باید بر صلاحیت نیروها تکیه کنیم و

نیاز آموزش و پرورش مدنظر است

نیاز ندارم، زیرا نیاز آموزش و پرورش به نیروی انسانی ۵۵ درصد مرد و ۴۶ درصد زن است، اما از این جمعیت تنها ۷ درصد مرد است و با این جمعیت تناسب وجود ندارد، زیرا مباحثی چون رشته تحصیلی به میان می‌آید که بر مبنای نیاز آموزش و پرورش محاسبه و ارزیابی می‌شود.»

نیاز ندارم، زیرا نیاز آموزش و پرورش به نیروی انسانی ۵۵ درصد مرد و ۴۶ درصد زن است، اما از این جمعیت تنها ۷ درصد مرد است و با این جمعیت تناسب وجود ندارد، زیرا مباحثی چون رشته تحصیلی به میان می‌آید که بر مبنای نیاز آموزش و پرورش محاسبه و ارزیابی می‌شود.»

رئیس مرکز برنامه‌ریزی و منابع انسانی آموزش و پرورش در خاتمه یادآور شد: «بنابراین آنچه را که قانون به ما ابلاغ کند در چارچوب آموزش و پرورش پیگیری می‌کنیم. ضمن قابل بودن همه حقوق برای افرادی که در نهضت

نگاه مخالف

اسفندیار چهاربندی، رئیس مرکز برنامه‌ریزی و منابع انسانی آموزش و پرورش | باورند که استخدام معلمان حق التدریس می‌تواند بسیاری از معلمان را آسوده‌خاطر کند، اما اسفندیار چهاربندی، رئیس مرکز برنامه‌ریزی و منابع انسانی آموزش و پرورش در این زمینه نظری متفاوت دارد و معتقد است: «افراد حق التدریس مانند سایر شهروندان از حق و حقوقی برخوردارند و مانند همه شهروندان داوطلب استخدامی این حق را دارند که در آزمون شرکت کنند و در فضای رقابتی قرار گیرند و از فرصت برابر استفاده کنند.»

رئیس مرکز برنامه‌ریزی و منابع انسانی آموزش و پرورش با اشاره به این که مردان تنها ۷ درصد از نیروی حق التدریس را تشکیل می‌دهند و این بر طرف‌کننده نیاز آموزش و پرورش نیست، توضیح داد: «آموزش و پرورش به همه نیروهای حق التدریس